

МБОУ СОШ с. Нарын Эрзинского кожууна РТ

Класс: 4

Предмет:литературлуг номчулга

Учитель: Сок Аян-кыс Саган-ооловна

Тема урока: Улустун ырлары

Улустун аас чогаалынын хевирлерин тааржыр аайы- биле
согунчугаштарны чорудунар

-«Аза сүдү ишпес мен,авам сүдүн ижер мен».	ТЫВЫЗЫК
Эзирни хоюзар , эзерни чазаар, эзерни чазаар эзирни хоюзар	Оюн үдээн чугаа
Курт эвес ужар, Куш эвес – чалгынныг.	үлегер домак
Далашкан куске сүтке дүжер.	Дүрген чугаа

Ребус

Ы ,

ТУРАСКААЛ «КАДАРЧЫ»

Алдан маадырларга тураскаал

Болук –биле ажыл

Номчу	Шын тургус	Темазын тодарат
<i>Чор эштиг мун Лан орнунга чус.</i>		
<i>Демниг наксаас Теве тудуп риич.</i>		

Шын харыы Бирги болук

Номчу	Шын тургус	Темазы
<i>Чор эштиг мун Лан орнунга чус.</i>	Чус лан орнунга Чус эштиг чор.	найырал
<i>Демниг наксаас Теве тудуп риич.</i>	Демниг сааскан Теве тудуп чиир.	Найырал, куш-ажыл

Ийиги болук

Номчу	Шын тургус	Темазын тодарат
<i>Ак меч хоолулуг, Ава узос унелиг</i>		
<i>Алдын тоогузу ада, Монгун тоогузу ие.</i>		

Шын харыы ийиги болук

Номчу	Шын тургус	темазын тодарат
<i>Ак меч хоолулуг, Ава узос унелиг</i>	Ава созу унелиг Ак чем хоолулуг	Ада-ие
<i>Алдын тоогузу ада, Монгун тоогузу ие.</i>	Ада созу – алдын, ие созу монгун	Ада- ие

Ушку болук

Номчу	Шын тургус	Темазын тодарат
<i>Сеткилге ка херек, Ажылга раныш херек</i>		
<i>Монгун шуткуп билир уран кыс, Ширтек сырып билир ус оол.</i>		

Шын харыы Ушку болук

Номчу	Шын тургус	Темаз ын тодар ат
<i>Сеткилге ка херек, Ажылга раныш херек</i>	Сеткилге ак херек, Ажылга шынар херек.	Куш - ажыл
<i>Монгун шуткуп билир уран кыс, Ширтек сырып билир ус оол.</i>	Оол монгун шуткуп билир, Кыс ширтек сырып билир.	Куш- ажыл

Дортку болук

Номчу	Шын тургус	Темазын тодарат
<i>Чор сактып адан, Чор камнап адын.</i>		
<i>Гаклууру болбас дээр, Жугуай чорбас дээр.</i>		

Шын харыы Дортку болук

Номчу	Шын тургус	Темазын тодарат
<i>Чор сактып адан, Чор камнап адын.</i>	Адан сактып чор, адын камнап чор	Сеткил сагыш
<i>Гаклууру болбас дээр, Жугуай чорбас дээр.</i>	Улууграк болбас дээр. Уйгужу чорбас дээр	Сеткил сагыш

Тест

- 1.Тыва куруненин ырызы
 - а) баштак ыры
 - б) хоглуг ыры
 - в) ыдык ыры

ТЕСТ

- 1 Чаш уруг торуттунуп келгеш-ле, бир-ле дугаарында иенин ырын дыннаар. Ие ол ырыны боду чогаадып алыр чораан:

Опей-опей, опейлен,

Опей уруум опейлен.

Аван ырын таалап дыннап,

Амыр уду, опейлен.

Шын харыы: а)чассыг ыры

б) опей ыры

в) чаштын ыры

Тест

- Моорейлежип , чижир ырнын хевири ол болза,

А) ыдык ыры

Б)кожамык

В)опей ырызы

Тест

- Хосталга дугайында темалыг ырыны тып:
- а) Кадарчы
- б) Алды баштыг Кара-Дагны
- в) Кожамык

Тест ШЫН ХАРЫЫ

- 1- В
- 2- б
- 3-Б
- Демдек
- «5»- частырыг чок
- «4»- чангыс частырыг

Рефлексия

Бөгүн
кичээлде

...билип алдым.
... даалгаларны күүсеттим .

... берге болган.
.. мени кайгадыпкан

...солун болган.
Ам билир мен...